

Fyrmastbarken Abraham Rydberg (1929-1942)

SKEPPSORDER FÖR BESÄTTNINGEN RYDBERGSGASTARNA

Ship's orders for the Rydberg Crew

Årg. 82

Redaktion

Ansvarig utgivare

September

Nr 3

Lars Bergman

Sten Gattberg

2014

KAPTEN HAR ORDET

Ett osedvanligt varmt väder i hela Sverige har givit rika möjligheter till sommaraktiviteter. Nu blir dagarna kortare och höstens aktiviteter står för dörren. Men först en kort tillbakablick.

Årsmönstring skedde med sedvanligt god uppslutning trots ändrad plats och hårda vindar.

Eftersom nuvarande ägare, Bertil Carnehammar, meddelat att han avser sälja fastigheten på Alberget och tillträde skulle kunna ske i månadsskiftet april/maj, avråddes Gastarna från att i år samlas för traditionsenlig Årsmönstring den 1 maj.

Efter moget övervägande valdes att hålla ceremonin om skeppsbord på *Shamrock* vid Östra Brobänken på Skeppsholmen. En hård nordan drog över däck och våra blåsare ansåg att det inte gick att spela på däck! Alla samlades nere i salongen först för sedvanlig Årsmönstringsceremoni och senare den lika sedvanliga lunchen som även i år serverades av Pål och Mikael. Däremellan samlades närvarande Gastar till årsmöte i Årboden.

Följande ändringar i Befälet röstades igenom: *Gösta af Klint* avtackades i sin frånvaro och utnämndes till Henderskock. *Ludvig Thoursie* utsågs till Tallyman-suppleant. In kom som Kock *Karel Papica* och som Lättmatros *Peter Ålund*. *Lars U:son Lundberg* befordrades till Matros. *Roland Blomgren* ersätter *Staffan Ålund* som Tallyman. De tre nya i Befälet gjorde alla värnplikten på *Falken* 1981.

Besättningen är stolt över att ha delat ut premier till elever på *Gunilla*, *Älva* och *Georg Stage*.

HMS *Falken* och *Älva* styr nu sydvart på utbildningsexpedition i Medelhavet och runt Kanarieöarna. *Gunilla* är ute på Atlanten med sina elever. Ett bevis på att utbildning under segel fortfarande lockar och bedrivs.

REKRYTERA MERA! – ombuds Gastarna göra. Nästa generation är efterfrågad!

Låt minnena av segelfartygen hållas vid liv – slut upp till Backlagsträffarna!

Sten Gattberg

KALENDARIUM

Backlag ostkusten	13 oktober
Manusstopp nästa Skeppsorder	14 november
Backlag ostkusten	8 december

PREMIEUTDELNING

Den 5 juni utdelades premium till *Isabelle Runholm* på marintekniklinjen vid Marina läroverket i Danderyd.

Samma dag tilldelades *David Höglund* vid Öckerö seglande gymnasieskola premium.

Eventuell uppvaktning på min årsdag den 28 september är välkommen. I stället för presenter, gynna gärna Sjöräddningssällskapet (bankgiro 900-5000, ange "RS Visby") eller Föreningen Träibatn (bankgiro 390-9041, ange "tremänningen") och dess nybygge av en tremänning.

Med vänlig hälsning
Lennart Magnusson

FÖRSTA MAJ

Onsdagen den 1 maj 2014 från kl 1200 hölls traditionsenlig årsmönstring i M/S *Shamrock*. 22 gästar var närvarande. Tio anhöriga och andra gäster var på plats, bland de senare hedersgästerna grosshandlare Göran Egnell, Stockholms Grosshandelssektet, och Peter Baeling, son till Sam Svensson.

En sextett ur Flottans Musikkårs Kamratförening i Stockholm medverkade i ceremonierna med musik och signaler.

Inledningsvis mottog Kaptenen Sten Gattberg avlämning av 1.Styrmannen Bo Johansson, hissades Rydbergsflaggan, varefter "Rydbergsgastarnas sång" avsjöngs och spelades med sedvanlig bravur i M/S *Shamrock*s varma trossbotten.

Kaptenen hälsade välkommen till Årsmönstringen på Skeppsholmen. I år bryts traditionen från 1929 då Arnold Schumburg samlade tidigare elever från Stiftelsens Abraham Rydberg seglande skolfartyg på Alberget på Kungl. Djurgården. M/S *Shamrock*, byggd 1915, inköptes från Nederländerna 1969 till

Birkaskolan som utsöndrats från Stiftelsen Birkagården, med Holger Rehnberg som initiativtagare. Där växte en verksamhet upp med verkstäder för fartygsunderhåll och kurser för vidareutbildning inom navigation, sjömanskap och hantverk. Den ombildades till Skeppsholmsgården. Tidigt kom Stiftelsen Abraham Rydberg att stödja *Shamrock* för "danande av skickelige sjömän" som Stiftelsens ändamål uttrycks. Så har det fortsatt och därför gläds Gastarna åt att få trampa detta däck på Mönstringsdagen.

Holger Rehnberg medföljde tidvis HMS *Gladan* 1969 och HMS *Falken* 1970 för att lära sig något om vad och hur segelfartyg skall – och kan – hantaras. Holger fick då god kontakt med de som hade hand om skonerternas riggar och segel på Örlogsbasen i Karlskrona. Det ledde nog till att en del använda segel fick nytt liv och kom till heders i M/S *Shamrock*. Här på Skeppsholmen, med sin långa örlogsmarina tradition, kan vi känna oss hemma. Här har skolskeppen tidvis varit vinterförlagda och sedan Marinen flyttade varvsverksamheten till Muskö har nya verksamheter tagit över. Skeppsholmsgården med M/S *Shamrock*, och bygandet av briggen *Tre Kronor* med den spektakulära sjösättningen. Hur det blir med vår 85-åriga tradition med Mönstring på Alberget vet vi idag inte. Vår målsättning är att knyta god kontakt med de nya ägarna och att få återuppta Mönstringen där.

Följande Gästar som seglade för femtio år sedan befordrades till Jubelgästar: Göran Granath i *Gladan* i Ostkustens Backlag, Jan-Åke Jönsson *Falken* Sydskusten, Bo Lindquist *Albatross* Vestskusten. Ingen av dem var närvarande.

Hedersgästen Peter Baeling höll ett anförande och överlämnade två gåvor till Besättningen, en fartygssköld *Sunbeam* och en namnskylt *Sunbeam* från en av livbåtarna i segelskeppet, tremastade toppsegelkonaren *Sunbeam*, som inköptes av Stiftelsen Abraham Rydberg 1946 och därmed inleddes en ny era i "danandet av skickelige sjömän" med elevseglingar på icke lastförande fartyg. Seglingarna var halvårslånga och gick till karibiska farvatten. Under 1952 gjordes en kortare östersjökrusning under befäl av sjökaptten Sam Svensson, Peter Baelings far.

Peter Baeling

Sedan föregående årsmönstring 2013 har följande Gastar mönstrat av för gott och hedrades med en tyst minut, varefter 1.Styrmannen läste "Sjömans mönstring": Gunnar Fröberg och Peter Strömsnäs, Sydkusten; Ole Christiansen, Fredrik Osterman och Lennart Johansson, Vestkusten samt Arvid Johansson, Jan Sandberg-Risbecker, Folke Sjögren och

NÅGRA ORD OM MINA MINNEN FRÅN TIDEN SOM ELEV I FLOTTAN

Betrakta nedanstående lilla redogörelse som minnen från länge sedan, inte som fakta. Jag har aldrig fört dagbok, men vissa händelser etsar sig fast i hjärnan

Med tanke på mina kreativa anlag och min ordblindhet borde jag ha blivit konstnär eller hantverkare eller kanske, som min son, arkitekt. Men som barn tillbringade jag varje sommar på Skaftö vid Gullmarsfjorden och rodde med min eka utefter bohuslänska kusten. Fiskade makrill med rännörj och bekantade mig med öar, fjordar, fiskelägen och fyrar som jag passerade. Och sov på durktrallen med ett litet sprisegel som skydd över mig. Sommaren 1946 fick jag för första gången vara med min pappa under en månad på ett riktigt örlogsfartyg, kryssaren *Gotland*. Jag fick en hängkoj i kadettmänsen bland de stora pojarna och drömde om att en gång bli som dem – en blivande sjöofficer. Samma år började jag i Sjövarnarskåren. Där fick jag veta att man kunde söka att som sjövarnare eller gymnasist få segla på flottans segelfartyg. De små fullriggarna *Jarramas* och *Najaden* hade slutat segla, men två nya fartyg, skonerterna *Gladan* och *Falken* var under provsegling och skulle snart ta emot elever, först och främst jungmän, blivande underbefäl, men även skolgrabbar som ville pröva på sjölivet i Flottan för att kanske senare söka till Sjökrigsskolan som sjöofficersaspiranter.

Sven Jacobsson, Ostkusten. Besättningens Kapten, Christer Björck, ledde korum.

Mönstringsceremonien avslutades med att Rydbergslaggen nedhalades och att Gastarna sjöng "Rydbergsgastarnas sång" med musikavdelningens goda stöd.

Årsmötesförhandlingar vidtog i Årboden, Skeppsholmsgården. Ansvarsfrihet för befålet beviljades och mönstringsavgiften beslutades förbli oförändrad. Förändringar i befålet framgår av kaptensorden på första sidan.

Gastarna med anhöriga och deltagande inbjudna gäster intog därefter lunch, till stor glädje och gamman detta år om skeppsbord. Kapten hälsade välkommen till bords, Föreståndaren, och Gasten, Kristoffer Strandfeldt hälsade välkommen till Skeppsholmsgården och M/S *Shamrock*, och hedersgästen, grosshandlare Göran Egnell vid Stockholms Grosshandelssocietet, tackade för maten.

Min far som var sjöofficer frågade dåvarande divisionschefen för skonerterna om jag kunde få mönstra ombord på *Gladan*, som skulle avgå från Marstrand till Torquay vid Engelska Kanalen. Jag var välkommen och tog min sjösäck och for till Marstrand. *Gladan* låg ankrad på redan och jag blev rodd ombord. Uppe på däck blev jag mottagen av försteofficeren, löjtnant Tord Högelin, som tilldelade mig ett skeppsnummer (3) som betecknade att jag var bredfockegast. Efter ett par minuter ropade han på skeppsnummer 3 men jag var för upptagen av allt nytt för att uppmärksamma anropet. Resultatet blev permissionsförbud i Marstrand. Så gick det till på den tiden.

Strax därefter fick jag uppleva att en av jungmännen utmanades att för 20 kronor (ett stort belopp 1948) äntra upp, gå ut på rånocken och hoppa i sjön. Han gjorde det förstås och hamnade platt på ryggen. Han fick hjälpas upp och var ganska illa därän. Det var mina första minnen från en tillvaro som snart skulle bli början till en karriär i flottan.

Vi lättade ankar och seglade mot Engelska kanalen. Det mesta var nytt för en ung grabb. Att stuva sina persedlar hårt rullade med gummisnoddar, för att få plats med allt i det lilla skåpet. Och att slingra hängkojen så hårt att den kunde användas som flytetyg om så skulle behövas. Och att tvätta arbetskläderna med borste och såpa på däck när det var dags. Och att hänga upp sin tvätt på en klädgöling med vit tvätt om styrbord (SB) och blå om babord (BB). Och att borsta skorna så de blänkte. (Vi hade alltid läderskor med lädersulor, som gick perfekt att äntra i riggen med).

Varje morgon purrades fria vakten och fick en dusch med vattenslangen, varefter de fick göra ett varv i riggen. Då var säkerhetsseklar ännu inte uppfunna, men det gick bra ändå. Vetskapen om att man inte var fasthakad gjorde att man höll i sig ordentligt med ena handen när man var till väders.

Mitt på Nordsjön under vår seglats blev det vindstilla, nästan en hel vecka. Den lilla svaga motorn fartyget var utrustat med från början (50 hk) orkade inte mycket och ersatte på intet sätt brist på vind. Vi hade mycket segelexercis, till exempel skiftade vi bredfock många gånger till dess fartygschefen blev nöjd. Loss med stickbultarna, ned med den beslagna bredfocken, ned med den i segelkojen, och upp och på med en ny. Så fick vi ta in ett rev och sedan två och därefter slå ur reven igen. Till slut var man så van vid att jobba på rået att man inte tänkte på att det var en bit ned till däck.

Livbåtarna sattes i sjön och vi rodde runt fartyget, hissade båtarna igen och återställde dem som livbåtar. Vi hade då två likadana livbåtar (roddbåtar). Det blev naturligtvis tävling om vilken vakt som kunde genomföra manövern bäst och först.

Varje dag var det tävling mellan för- och akterstationerna att äntra över topparna.

Och jag lärde mig att sova, om så bara en halvtimme. Vi gick alltid vakt om vakt så det blev inte så många timmars sömn per natt. Men efter ett tag var det ju helt naturligt att klara sig på väsentligt mindre sömn än jag var van vid hemma.

När resan blev längre än beräknad på grund av brist på vind tog naturligtvis färskmaten slut. Det färska köttet som hängde i en nätkasse i kockefall på fockmasten var snart uppätet. Och smör, ost och färskmjölk som förvarades i isskåpet i byssan fick rumstemperatur när isblocket hade smält. Grönsakerna tog snart slut men frukten: apelsiner, bananer och äpplen, kunde klara sig länge i lådan på förliga däckshustaket och ge oss den C-vitamininjektion vi behövde. Det mjuka brödet möglade snart men skars rent och blev till fattiga riddare.

Sen var det bara konserver kvar, mest tonfisk och kondenserad mjölk på burk.

Det var inte många som därefter åt tonfisk frivilligt, som vi levte på morgon, middag, kväll. Men den kondenserade mjölken var perfekt i kaffet och teet. Sötvattentankarna var nämligen invändigt målade med något som luktade och smakade tjära. Men den kondenserade mjölken tog bort bismaken.

Kallt dricksvatten till saft förvarades i damejeanner, som var klädda med ett nät av tågvirke. Nätet fuktades och flaskorna fick stå i solen. Energin som gick åt för att nätet skulle torka sänkte temperaturen i flaskans innehåll. Ett flera tusen år gammalt knep.

Vi hade en äldre marinläkare som följde med fartyget på egen begäran. Han gillade att fiska med spinnsjö. Efter att ha drivit omkring på Nordsjön

med tidvattenströmmarna i ett antal dagar närmade vi oss Doggers bankar. Där var fiskelyckan god och doktorn drog upp en mängd makrillar. Kocken fileade fiskarna och lade fileerna i en pyts och rensat i en annan, bägge fyllda med vatten. En jungman ombads hiva rensat överbord, men tog fel pyts och där försvann fileerna i djupet. Så blev det tonfisk. Stämningen var något låg.

Före avresan hade vi fyllt kolboxen med kol för värmepannan i maskinrummet och spisen i byssan. Värmen fungerade bra om man skötte pannan och cirkulationspumpen ordentligt. Spisen var det inget fel på men det fanns bara en skorsten och den pekade tvärs ut SB hän. När kocken försökte elda i spisen för SB halsar gick röken tillbaka i skorstenen och kocken kom hostande ut ur byssan och påminde mer om en sotare än en kock. Med det fanns möjlighet att även få varm mat för SB halsar. Två stora, kardanskt upphängda fotogenkök klarade varsin stekpanna, hur mycket fartyget än krängde.

Jämfört med dagens navigerings- och kommunikationshjälpmedel var dåtidens utrustning mycket begränsad. Ingen radar, ingen GPS, ingen DECCA Navigator. För det hade det behövts starkström, vilket vi saknade. (Lanternorna och belysning under däck gick på fotogen). Däremot användes flitigt astronomisk navigation och tidvattenberäkningar för att bestämma positionen. Släplogg, handlogg och handlod användes ständigt. Jag glömmer inte uttryck som "Lodet går" (från backen), "Linan går" (från plats under livbåten) och "Rullen går" (på halvdäck) och resultatet; "Styrbord mäter XX meter, Botten/Ingen botten". Och nådde man botten kunde man avläsa bottenbeskaffenheten genom att syna talgklumpen som satt i botten på lodet.

Vi hade en radiopejl, som gav en riktning till aktuella radiofyrrar med $\pm 15^\circ$ noggrannhet. Radiopejlvärden tillsammans med lodskott gav bra lägen vid passage av t.ex. Skagens rev. Djupkurvorna visade tydligt hur långt det var till land och grunt vatten. Vid tjocka var det den enda tillförlitliga metoden. Det fanns en enkel kortvågssändare/mottagare, men den fungerade endast vid mycket goda förhållanden. Dessa apparater kunde användas tack vare några blybatterier.

Andan ombord var god men relationen mellan elever och befäl var mycket striktare än den vi upplever idag. Men trots hård disciplin märkte man tydligt befällets omtanke om vårt väl och ve. Och stämningen bland eleverna var det inget fel på. Vi blev ett sammansvetsat gäng och lärde oss jobba med och för varandra lika väl som för fartyget.

Denna min första resa med ett segelfartyg var den första egentliga kontakten med havet och hur sjön påverkar fartyg, materiel och besättning. Andra sommarresan fick jag bli toppgäst, ett fantastiskt roligt jobb för någon som älskar att äntra upp i riggen och svinga sig ut på pikefallsgångarna, beredd att hala upp halsen och trä den för de nya hal-

sarna vid genomvindsvändning. Vevlingarna var så hårt ansatta att man kunde studsas med världens fart upp till puttingvanten. Vissa order är inbrända i hjärnbarken som: ”Klart att vända genom vind. Toppkastar till väders. Räck toppsegels halsupphalare, förtoppsegels gårdingar och gigtåg. Lova. In förtoppen. Upp stortoppen”. Och när halsen for ned utefter skonertens buk, skrek vi ”Hals i däck, klart att sätta förtoppen”. Man skulle önska att alla ungdomar fick uppleva känslan av att jobba till väders.

Jag hade förmånen att en månad varje sommar segla med *Falken* eller *Gladan* tills jag 1954 började på Sjökrigshögskolan, trots att min far, kommandör Erik Friberg, försökte få mig att välja ett annat yrke. Men den goda erfarenheten av sjön, fartygen, flottans befäl och den goda kamratandan gjorde valet enkelt. Innan jag lämnade *Gladan* sista sommaren äntrade jag, med fartygschefens tillåtelse, upp i stormastens topp, upp för litsorna till knoppen och svingade mig ut på Fisherman och lade mig uppe på buken. Där låg jag som på en mjuk säng och under vacker himmel.

Grundutbildningen på Sjökrigsskolan var både teoretisk och praktisk. Det jag gillade bäst var segling och rodd med våra 10-huggare. Vi rodde i Stockholms skärgård i flera dagar och seglade några timmar då och då för att vila nävarna som blev mer och mer tjockhudade av rodden. Och så gillade jag formell exercis. Det gamla exercisreglementet var mycket avancerat och krävde stor uppmärksamhet på ledaren och de order han gav. Sådan exercis var skön att skåda, ja ett verkligt skådespel. En rolig övning var att fortast möjligt översända meddelanden med hjälp av två rödsvita flaggor, så kallad semafor-signaler, eller att med en lampa skicka morsesignaler. Dessa sätt att kommunicera var standard mellan våra fartyg på den tiden, men nu en utdöende konst.

Vår långresa som sjöofficersaspiranter jorden runt började med segling med *Gladan* och *Falken* till Cadiz där vi debarkerade och gick ombord på min/utbildningsfartyget *Älvsnabben*. Jag var då hemtam på skonerterna och fick mer eller mindre agera som mastkorpral igen. Under seglingen över Biscaya upplevde jag för första gången passage genom ett lågtryckscentrum där det för en stund plötsligt blev vindstilla och seglen inte längre stöttade fartyget som då rullade kraftigt i den grova sjön. De nya seglen – maskinsyddas för första gången – rämnade i sömmarna och vi fick förstärka dem, våd för våd. Min segelsömmarhandske för vänsterhänta fick jag användning för. Ett minne som jag får bära med mig var min födelsedag utanför Cadiz. De snälla skepparna med Timan i spetsen bjöd mig på krusbärslemonad som hade tagits ombord i Göteborg, men spetsat den med akvavit. Efter en stund var jag utslagen och ur stånd att sjunga La Paloma, Timans älsklingslåt. Som tur var tog mina kamrater mina vaktpass under natten och jag kunde bli återställd innan det var dags för oss att bärga seglen och gå in

till Cadiz hamn. Det var min första erfarenhet av för mycket alkohol.

Resan med *Älvsnabben* jorden runt var ett halvt år långt äventyr. Att se nya länder och nya människor var för oss något ovanligt. På den tiden var utlandsresor för ungdomar något exklusivt och tågfluffarkort var inte uppfunna. Men det var härligt att komma hem igen till nära och kära och fortsätta utbildningen vid Sjökrigsskolan i Näsby, nu som kadett.

Under sommarmånaderna lämnade vi den teoretiska utbildningen och gick ombord på olika fartyg. Den mest minnesvärda var resan med *Älvsnabben* till Spetsbergen. Vi fraktade upp en geofysisk expedition med personal och materiel till Murchison Bay. Där byggdes basen upp och där skulle forskarna arbeta under ett år. Det var konstigt att se solen högt uppe över horisonten dygnet runt och tänka på att forskarna inte skulle se solen alls under kommande vinterhalvår.

Efter tre och ett halvt år på Sjökrigsskolan blev vi så utnämnda till fänrikar i Flottan och blev kommanderade att tjänstgöra i olika befattningar. Det var inte tal om att själva få välja befattning eller stationeringsort. Ingen tänkte på att det skulle kunna ha varit annorlunda. Meningen var att alla skulle få växla mellan olika typer av befattningar så att vi fick en allsidig och bred erfarenhet av yrket som officer, i land och till sjöss.

Stockholm i maj 2014
Anders Friberg

Gasten Matilda Dagberg har välvilligt ställt nedanstående dagbok till Skeppsorders förfogande. Fortsättning följer ...

DAGBOG FRA GEORG STAGE

Uge 1

Holmen d. 16/4:

Første dag ombord! Vi har haft så travlt, at vi ikke engang har nået at lære hinandens navne at kende ... Til gengæld er vi sluppet for tåkrummende, selvscenesættende navnelege, og så går det vel lige op.

Vi har fået informationer om informationer om informationer ... Så nu er vi snart møre og både glæder os til og frygter første nat i køjerne. Nårh ja, når vi engang er blevet færdige med at lave dem. De ligger i store kasser i tusind dele og ser frygtindgydende ud. Godnat og halløj! (Det siger man åbenbart til søs – det skal vi vidst også lige vænne os til!)

Holmen d. 17/4:

I går lærte vi, hvor svært det er at binde et rigtigt forkert dobbelthavstik til sin hængekøje – og i nat lærte nogle af os, hvor vigtigt det er, at man hænger dem ordentligt op. Det er aldrig kedeligt – heller ikke om natten. I formiddags blev vi ”forklædt som sømænd” i det flotteste blå tøj, og siden har vi haft endnu flere informationslektioner, så vi snart ikke kan rumme mere. Der bliver indimellem talt om ”ungdommen nu til dags”, der har vilde vaner, et forskruet forhold til sociale medier og lider under generelt moralsk forfald. Hører man til dem, der med en opgivende hovedrysten og foragt i stemmen taler om en sådan ungdom, skal man være velkommen ombord til en øjenåbner. Her har 63 elever siddet bøjet over sytøjet det halve af eftermiddagen og flittigt syet elevnummermærker i hvert eneste (eneste) stykke tøj. I pauserne er der trængsel om pladserne i solen, hvor alle sidder eller står og lærer hinanden at kende. Rygerne sidder i rundkredse og stopper piber og der bliver drukket en hurtig kop kaffe, inden vi skal stå til baksmonstring igen. Baksmonstring er bare et af de mange nye ord, vi allerede er blevet præsenteret for. Fx: Hver bakke, som er halvdelen af et skiftehold, består af 10 mand. Bakken har en baksformand, der hver dag skal sørge for at dække bord til alle måltider. Baksformanden har hver uge to baktørner, der sørger for at hente mad i kabyssen og tage opvasken. At spise hedder at skaffe, køjerne skal bindes fast til jackstaget med et baghåndsknob og et rigtigt dobbelthavstik, når man har skåret en blok, skal den muses med musewire, gummistøvler hedder søben og hvis man skal klare op på banjerne, skal man tømme skidtpøsen og måske hente en pøs med vand og en dørklud i agterpeaken ... Vi er glade for, at vi har 4 måneder til at lære det hele! Nu skal vi lægge nogle flere bukser op og sy numre i vores undertøj, inden vi skal til køjs.

Holmen 18/4:

I dag har vi været på værkstedsskole hos Søværnet, hvor Bjarne lærte os at elektrodesvejse og gas- og iltvejse. Vi startede med en tiptop-moderne sikkerhedsvideo med flotte animationer og musik, der mest af alt mindede om et mellemspil fra ”Frækkere end Politiet Tillader” (film fra 80’erne). Herefter skulle vi selv vejse, og det er overhovedet ikke lige så nemt, som Bjarne fik det til at se ud. Godt at vi også har i morgen til at øve os! Når man er på værkstedsskole har man ikke tid til at vaske op, så det er der nogle andre, der gør. Hurra! ☺ Ellers må dagens højdepunkt vel være, at vi har været i bad.

Der er ét skifte, der har badetid hver dag, så vi er i bad hver tredje dag, og efter en varm dag i kedeldragterne, var det bestemt tiltrængt.

Holmen 19/4:

Vi er blevet bedre til at svejse. Vi er blevet bedre til sømandsk (og svensk). Matilda (som er svensk) er blevet bedre til dansk. Vi har hejst en jolle i fællesskab og har fyldt vores kistebænke med skønne, hjemmesvejsede bordskånere og bogstøtter, som vores forældre nok skal blive glade for at få i fødselsdagsgave i den nærmeste fremtid. Vi syr også stadig mærker i vores tøj, men det er vi lige så dårlige til, som da vi startede. Vi har i 1.bakke været så heldige at have to dage, hvor vi kun har været os selv i løbet af dagen, og det kan virkelig mærkes på sammenholdet. Det kan være svært at lære hinanden ordentligt kende, når man altid er 63 elever, der står oveni hinanden, så det har været dejligt kun at være 10. Nu retter vi (for forhåbentlig sidste gang) på vores hængekøjer og glæder os til i morgen tidlig, hvor vi skal på sundet. Juhu!

Øresund d. 20/4:

I dag blev Holmen skiftet ud med Strandvejen og udsigten over København skiftet ud med Skånes Vestkyst ... Vi er sejlet ud på Sundet, og Barsebäck lurer i horisonten. Dagen startede godt – kokkelev Poul havde købt et glas Nutella, som han donerede til morgenbordet! Dagen er gået med introduktioner i de forskellige fag, vi skal have, og vi sidder på nåle over alle de ting, vi skal lære – vi kan ikke vente med at komme i gang. Derudover er vi blevet udsat for diverse samarbejdsøvelser: vi har hejst rojoller og hhv. sat og bjærget mesansejlet en 10-15 gange. I morgen bliver vores samarbejdsevner nok sat yderligere på prøve, for vi skal i jollerne og ro ... Svenskundervisningen fortsætter, og vi er spændte på i morgen, hvor Helle har lovet, at hvis vi er rigtig dygtige, må vi sejle for sejl tilbage til København.

Holmen d. 21/4:

Så er vi tilbage efter en dejlig tur på Sundet. Der er masser af solbrændte, trætte ansigter rundt omkring, og det har da også været en lang dag. 1.skifte havde ankervagten i går, så vi var på vagt på skift fra kl. 20 til kl. 8 i to timer ad gangen. Det er måske ikke så fedt at stå op fra 2 til 4, men når der er stjerneklart og vindstille og man kan følge månen gå ned, er det egentlig ikke så slemt igen. Efter morgenmad og morgenmonstring var hele 1.skifte en tur ude med *Dorthea* og *Pernille* – vores to joller. Der er rigtig, rigtig mange forskellige kommandoer at lære – så skal åren op, så skal man sejle baglæns, så skal man gøre klar til at løfte og vende og sejle langsomt og og og ... Det skal vi nok blive gode til engang! Resten af dagen er gået med at træne i riggen, så vi kan blive gode til at sætte sejl og pakke dem sammen igen. Vi har også – under kyndig ledelse af besætningen – brast alle tre master først den ene vej, og så den anden vej. Der er tusind forskellige

navne og tovender at holde styr på, men det er sjovt, og vi bliver hele tiden bedre. Vi sejlede tilbage til Holmen for motor, men med store dele af eleverne hængende ude på rærene. Hvis ikke vi kan få lov til at sejle for sejl, kan vi da i det mindste lege, at vi gør. Nu har vi været i bad hos Søværnet og venter på at vi må gå i seng kl. 22.

Glade hilsner fra 1.bakke

Rasmus S., Stine, Matilda, Frederik, Emma, Carl Luis, Thea, August, Axel, Yunus og Poul.

Kære dagbog, uge 2, 22-28. april skrevet af 2.bakke

I denne uge har vi været på teknikskolen hvor vi bla. havde paragraf 26 kursus en hel dag, hvor vi lærte at røg er giftigt. Vi er også blevet klart bedre til at ro, nu ligner det ikke længere en ”voldtaget edderkop”, som vores kvartermester Simon udtrykkede sig.

Ugen gik også med el-lærer, file- og svejselektioner, hvor file Kaj gav os lækker kage, som vi derfor delte med det meste af skibet, dog blev resten af kagen glemt i skuffen, hvor den lå hele weekenden over. Onsdag morgen kom fru overstyrmænd Helle med en glædelig nyhed om at vi måske skulle med i aftenshowet, det kom dog an på om der var vand nok. Nogle elever sejlede derfor ud for at tjekke det på vejen hen til diesel-house. Hen på eftermiddagen fandt vi ud af at alt var som det skulle være, så af sted det gik. På turen hen til aftenshowet sejlede vi under Langebro og Knippelsbro. Det var en super spændende og unik oplevelse at være i fjernsynet.

I løbet af ugen fik vi også vores uni-fin-former som vi skulle rejse hjem i torsdag eftermiddag, da vi fik orlov. De fleste af os tog hjem, men en lille håndfuld blev da de kom lang vejs fra. Der var masser af hygge og andre aktiviteter hen over weekenden.

Søndag aften kl 22 mønstrede alle klar til en ny uge.

Kære dagbog, uge 3

Tredje uge er gået og vi er (endelig) blevet færdige med filing og svejsning for denne gang. Svejseset var udfordrende for nogle med alle de uhyggeli-

ge maskiner og den konstante angst for eksplosioner.

Torsdag var en god dag. Vi roede til Diesel House, som er et museum med en masse maskiner og motorer. Det var hyggeligt at ro den lange vej gennem København. Vores bakke har fået ros for vores ro-skills. Nogle af os fik dog nogle vabler på trods af store mængder sportstape som en uvidende Alexander lånte os (Vi gi'r en øl ved næste landlov).

Fredag stod den på vedligeholdelse. Det var lige noget for os. Vi malede bl.a. den sorte kant i rende-stenen og vi kan love jer for, at den blev lige. Det er jo også vigtigt, at der er pænt, når man er søsyg og skal ofre til Neptun. Vi hyggede os rigtig med at sidde i solen og male, mens andre rigtig tog fat og hjalp med alt muligt spændende. I denne weekend har vi haft landlov, dvs. at man kun skal komme tilbage til skibet kl. 22 til køjemønstring.

Der var dog enkelte ting på programmet. Fredag fik vi landlov omkring aftenskaftning. Man kunne vælge om man ville spise med eller ej. De fleste gik ud og spiste i små grupper, men vi endte næsten alle sammen på det lokale værtshus ”Høvlen”, hvor det bagerste rum var fyldt med de skønne *Georg Stage* elever, som alle havde en dejlig aften.

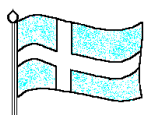
Lørdag blev der holdt foredrag fra morgenstunden, om hvordan folk reagerer under kriser. Her fik vi også uddelt roller, som skulle spilles søndag morgen i en stor øvelse på HH ferries, der sejler mellem Helsingør-Helsingborg. Der var bl.a. elever, der skulle gå i panik og nogle manglede deres lille hund, Fifi, på det brændende bildæk. Lørdag aften sluttede ligesom fredag, på Høvlen.

Søndag, vi skulle rigtig tidligt op for at komme til Helsingør. Køjerne blev revet ned og bordene blev dårlig nok tørret af efter morgenskaftning, før vi stod i Helsingør. Øvelsen gik strygende og det var sjovt at være med til. Desværre kan vi dog berette at lille Fifi ikke længere er i blandt os. Efter øvelsen blev nogle i Helsingør, mens andre drog hjem til skibet og fandt en dejlig plet på græsset og tog en velfortjent lur på tre timer. Det var også storvaske-dag, så nogle brugte timer på at finde et vaskeri i store indviklede København.

Dem der den aften blev og skaffede, hvilket kun var ni, spiste i fællesskab med besætningen (Simon 3 og kokken Carsten) og det må have været de søde elever der blev tilbage, for vi fik i hvert fald is. Vi melder alt vel fra *Georg Stage*, vi glæder os til at få vind i sejlene og rigtig smage på den salte havluft.

Hilsen fra 3. Bakke

Michael, Rikke, Aputsiaq, Benjamin, Katrine, Johannes, Naja, Johan Petur, Sandra og Tobias.

FLAGGAN I TOPP

September

17 Bengt Sundström	85	O
28 Lennart Magnusson	70	O

Oktober

3 Bengt Öresjö	75	O
14 Anders Boström	60	O
29 Gunnar E. Embe	80	O

November

18 Kjell Loftenius	60	V
29 Mats Malmberg	50	V

December

8 Erland von Hofsten	85	V
17 Björn Skeppström	70	O
25 Eric Hagström	85	O

ANMÄL ADRESSÄNDRING!

Glöm inte bort att meddela adressändring när Du flyttar. Besättningens postadress finner Du här intill.

E-POSTADRESSER

Med e-post kan vi minska portokostnaden och backlagsförmännens arbete med att skicka ut kallelser och andra meddelanden till Gastarna.

Anmäl/uppdatera därför Din e-postadress med ett mejl till rydbergsgastarna@telia.com

Tryckt hos Haninge Kommuntryck

Aktuella uppgifter om Befälet

Kapten	Sten Gattberg	08-20 33 28 sten@famgattberg.se
1:e Styrman	Bo Johansson	070-558 33 61 bobibobi@bredband.net
2:e Styrman	Lars Bergman	08-717 23 65 lars.h.bergman@gmail.com
3:e Styrman	Jaan Hansson	08-31 41 55 021138772@telia.com
Båtsman	Lennart Stenberg	08-704 92 54 stenbergs@comhem.se
Kock	Karel Papica	08-755 59 40 karel.papica@gmail.com
Matros	Lars U:son Lundberg	070-540 59 00 lars.lundberg@usonmarketing.eu
Lättmatros	Peter Ålund	08-28 32 44 peter.alund1@gmail.com

Backlagsförmän:

Ostkusten	Pelle Brandt	08-753 09 18 pelle@pellebrandt.se
Sydskusten	Guy Rosvall	042-738 93 rosvallguy@gmail.com
Vestkusten	Ola Manhed	031-93 28 62 olacmanhed@hotmail.com

Besättningens adresser

Allmän postadress	Teatergatan 3 111 48 Stockholm
e-post	rydbergsgastarna@telia.com
Hemsida	www.sjogard.se/rydbergsgastarna
Ekonomi, fakturor	c/o Jaan Hansson Karlbergsvägen 70 A 113 35 Stockholm

Aktuella priser i slabbkistan

Snapsglas	90:-
Standert	160:-
Bordsflagga 18x18 cm	125:-
Blazermärke	100:-
Rydbergsknappen	100:-
Manschettknappar	125:-
Rydbergsslipsen specialpris	60:-
Slipshållare	60:-
Vykort fyrmastbarken	5:- /st
Vykort skonert med kuvert	10:- /st
Vykort Sunbeam	5:- /st
Dekal, självhäftande (10 st för 90:-)	10:-

Allt kan köpas vid Backlagsträffarna eller från kansliet. Beställning från kansliet sker genom att sätta in betalning på Besättningen Rydbergsgastarnas Plusgirokonto 5 50 66 -5 och skriva Din beställning på talongen. Till priset för beställda artiklar ska Du lägga 25:- för porto och emballage. Det går också bra att betala mot faktura.

Bårtäcke (blått) med Besättningens emblem finns för utlåning. Kontakta 1:e Styrman.